CZĘŚĆ XXXIV, № 89. ROK 17 (1846).

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Klassycznej, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, w Wilnie, w xięgarniach Glücksberga i Zawadzkiego, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 14½ r. *Półroczna*, 7¼ r. sreb. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni: *Roczna*, 13 rub. sreb. *Półroczna*, 6½ rub. sreb. Dla Królestwa Polskiego naznacza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

PIĄTEK, 22 Listopada / 4 Grudnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, *21 Listopada / 3 Grudnia.*

Przez Rozkaz dzienny Cesarski z dnia 15 Listopada, liczący się w Armii Jenerał-major *Czapłygin 1*, otrzymuje dymisyą z powodu ran, z mundurem i pensyą całkowitej gaży.

— Przez Ukaz Cesarski do Rządzącego Senatu z d. 5 Listopada, zostający przy Kancellaryi Ministra Wojny, Radzca Kollegijalny *Kukolnik*, mianowany urzędnikiem do szczególnych poleceń przy tymże Ministrze.

— Przez Ukaz Cesarski do Rządzącego Senatu z d. 1 Listopada, Naczelnik oddziału w Depart. Skarbu Państwa Radzca Stanu *Trusiewicz*, mianowany Prezesem Czernihowskiej Izby Skarbowej.

— Przez Ukaz Cesarski do Rządzącego Senatu z d. 25 Października, następni urzędnicy, za wysługę prawem przepisanych zakresów, obok gorliwego i nieposlakowanego pełnienia obowiązków, podniesieni zostali, w liczbie innych do rangi: Radzcy Kollegijalnego, Radzcy Dworu: Naczelnik oddziału Kancelaryi Głównego Dyrektora Prezydującego w Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Król. Polskiego *Popow*, Naczelnik powiatu Stanisławowskiego *Trzeciak*, Starsi Nauczyciele Gymnazyów: Niemirowskiego *Donczenko*, Mohylewskiego *Czerniakówski*, Witebskiego *Łowicki* i Lidzkiej szkoły dla szlachty *Zabłocki*.

— Na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych i Zdanie Komitetu PP. Ministrów, N. Cesarz Jmć w dniu 26 Października raczył rozkazać, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby, oświadczyć Monarsze zadowolenie rozmaitym tegoż Wydziału urzędnikom, w liczbie których są następujący: Starszy Doktor lazaretu Wileńskiego Radzca Stanu *Rymkiewicz*, Starszy Radzca Mińskiego Rządu Gubernijalnego Radzca Dworu *Poraj-Leonowicz*, Inspektor Kowieńskiego urzędu Lekarskiego, *Chodorowski*; Sprawujący obow. Kowieńskiego Gubernijalnego, tameczny powiatowy Marszałek *Staniewicz*, Assesorowie Kollegijalni, Radzcy Rządów Gubernijalnych: Wileńskiego *Wendziagolski* i Kowieńskiego *Kowalenko*, i Szawelski powiatowy Marszałek Rotmistrz hrabia *de Toulouse-Lautrec* — Radzca Honorowy: były Kurator Szpitalu Sawicz w Wilnie, Kamer-junker hrabia *Tyszkiewicz*; — Pomocnicy: Ziemski Sprawnik Swięciański Porucznik *Jasiewicz*, Wilejski powiatowy Marszałek *Grzymajłło-Lubański*; Poniewieżski pow. Marszałek Sekretarz Gubernijalny *Komar*.

— Na poświadczenie P. Ministra Spraw Wewnętrznych o gorliwej służbie następnych, w liczbie innych, urzędników, i na Zdanie Komitetu PP. Ministrów, N. Cesarz Jmć w d. 26 Października, raczył rozkazać oświadczyć wdzięczność Zwierzchności, Sekretarzom Gubernijalnym: Starszemu Sekretarzowi Mińskiego Rządu Gubernijalnego *Zienowiczowi*, pełniącemu obowiązki Pomocnika Sekretarza Kancelaryi Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora *Bielenkow*, Starszemu Sekretarzowi Rządu Gubernijalnego Wileńskiego *Piepolowi* i Kuratorowi Wileńskiego Żydowskiego szpitalu, Rejestratorowi Kollegijalnemu *Sidorowiczowi*.

— 15 Listopada, umarł Dowodzący brygadą Inwalidów Gwardyi Jenerał-porucznik *Bielajew*.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 22 Listopada.

«Rada Administracyjna Królestwa, w skutek udzielonego Najwyższego przebaczenia osobom poniżej wymienionym,

jako też na zasadzie postanowienia swojego z dnia 17 (29) Czerwca 1841 r., na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommisji Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła co następuje: Następujący wychodzcy, skazani na karę konfiskaty majątku i śmierć cywilną, wracają do używania praw cywilnych, od daty Najwyższej decyzji, ułaskawienia ich obejmującej, a mianowicie: Skazani na karę konfiskaty przez postanowienie Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1835 roku: Teofil Mniewski, wraca do używania praw cywilnych od 21 Czerwca (3 Lipca) 1845 r.; Konstanty Wieniawski, wraca do używania praw cywilnych od dnia 5 (17) Lipca 1844 roku. — Skazani na karę konfiskaty majątku przez postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 18 (30) Listopada 1838 roku: Polikarp Morzycki, wraca do używania praw cywilnych od dnia 17 (29) Sierpnia 1844 r.; Michał Wodziński, od d. 21 (3) Czerwca 1845 r. — Skazany na karę konfiskaty majątku, przez postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 14 (26) Lutego 1840 roku: Ildefons Krysiński, wraca do używania praw cywilnych od dnia 27 Kwietnia (4 Maja) 1843 r.— Skazani nakoniec na karę konfiskaty majątku, przez postanowienie Rady Administracyjnej, z dnia 20 Stycznia (10 Lutego) 1843 roku: Eustachy Kuliński, wraca do używania praw cywilnych, od dnia 13 (25) Czerwca 1845 roku; Antoni Słończyński, od dnia 17 (29) Sierpnia 1844 r. — Wykonanie niniejszego postanowienia które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw umieszczone, Kommissjom Rządowym: Sprawiedliwości, tudzież Przychodów i Skarbu, w czém do której należy poleca.»

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

BERLIN. Oto jest proklamacya Jenerała Castiglione, ogłoszona wraz z Minifestem N. Cesarza Jmci Austryackiego, (patrz N. poprzedz).

«Feldmarszałek Lejtnant hrabia de Castiglione, Prezydujący w imieniu trzech Mocarstw Opiekuńczych: Austryi, Pruss i Rossyi w Rządzie tymczasowym Rzeczypospolitej Krakowskiej, czyni wiadomo niniejszém, w imieniu i z rozkazu tych Mocarstw, iż takowe zawarły i podpisały 6 b. m. w Wiedniu Konwencyą treści następującej:

«Zważywszy że wypadki powszechnie wiadome, jakie zaszły w Lutym 1846 roku w Wielkiém Xięztwie Poznańskiem, w Krakowie i w Galicyi, były płodem spisku, osnutego zewnątrz kraju, ale który w nim licznych znalazł zwolenników;

«Zważywszy że poruszenie miało miejsce jednoczasowie i w chwili umówionej przez fakcyą przestępną i że taż popełniła czynności nieprzyjacielskie i ogłosiła proklamacye w celu wywołania powstania powszechnego.

«Zważywszy, że Krakow był siedliskiem władzy centralnej, która się nazwała *Rządem rewolucyjnym* i że od tego Rządu wyszły akta, przeznaczone do kierowania rokoszem;

«Zważywszy, że wszystkie te okoliczności połączone stanowią ze strony kraju Krakowskiego prawdziwy stan wojny i że przeto trzy Dwory Austryacki, Pruski i Rossyjski byłyby upoważnione do użycia wszelkich praw jakie wojna nadaje;

«Zważywszy, że dla tej jednej przyczyny one miałyby prawo rozrządzić krajem, który stanął w otwartej z nimi nieprzyjaźni;

«Zważywszy jednak, że trzy Mocarstwa pomienione nie mają zamiaru poddania miasta Krakowa pod prawo mocniejszego, albowiem to prawo nie mogłoby mieć zastosowania tam, gdzie zachodzi tak nierówny sił stosunek;

«Zważywszy, że również nie chodzi o dopełnienie nad tém miastem żadnej zemsty, lub nałożenia nań kary, lecz że Wysokie Dwory mają jedynie na widoku przywrócenie w territorium Krakowskiem porządku i spokoju, i że niemają innego celu jak ochronienie swych ludów od ponowienia się wypadków, które tak ciężko ich spokojność zakłóciły;

«Zważywszy zkądinąd, że przez traktat zawarty między niemi 3 Maja (21 Kwietnia) 1815 roku, miasto Kraków z jego okręgiem obwieszczone było miastem wolném, niepodległem i ścisle neutralném, pod opieką trzech Wysokich umawiających się Stron i że przez to postanowienie trzy Dwory pragnęły do skutku przywieść artykuł tyczący się miasta Krakowa a znajdujący się we względnych traktatach zawartych 3 Maja (21 Kwietnia) 1815, (z których jeden między Cesarzem Jmcią Austryackim i Cesarzem Jmcią Rossyjskim, a drugi, z dnia tegoż, między Cesarzem Jmcią Wszech Rossyj a Królem Jmcią Pruskim);

«Zważywszy że istnienie miasta wolnego Krakowa nietylko nie odpowiedziało ich zamiarom, lecz przeciwnie stało się źródłem zamieszań i nieporządków, które w ciągu prawie lat dwudziestu nie tylko na sztych wystawiły pokoj i dobry byt, w samém wolném mieście i bezpieczeństwo w prowincyach przyległych, lecz nadto dążyły do wywrócenia porządku rzeczy, ustanowionego traktatami roku 1815;

«Zważywszy że liczne fakta tej natury, których jawność czyni przytaczanie niepotrzebném, zwichnęły całkowicie istnienie miasta wolnego Krakowa i że przez czyny przeciwne brzmieniu traktatu Krakow wielokrotnie wyzwolił się z obowiązków, które nań wkładały warunek ścisłej neutralności, że te akta wywołały po razy kilka zbrojne wdanie się trzech Mocarstw i że wszelkie modyfikacye wprowadzone do jego konstytucyi, w celu nadania większej mocy jej Rządowi, niezdolne były zapobiedź ponowieniu się tych opłakanych wypadków;

«Zważywszy że długa powolność trzech Rządów i ich

życzliwe usposobienia posłużyły jedynie tylko do zachęcenia zamiarów nieubłaganych wrogów ustanowionego porządku i że miasto wolne Krakow zostało ogniskiem nowego i obszernego spisku, którego rozgałęzienia, objęły wszystkie kraje niegdyś Polskie;

«Zważywszy że to występne i nieuczciwe przedsięwzięcie zostało jeszcze obciążone napaścią zbrojną i że Krakow stał się punktem środkowym, z którego duch rewolucyjny działał ku podkopaniu zasad wewnętrznego pokoju stanów ościennych;

«Zważywszy, że Krakow, dowiodł tym sposobem, że był ciałem politycznem, oczewiście zanadto słabem, dla opierania się machinacyom nieustannym emigracyi Polskiej, która je trzyma w moralnej niewoli, że przeto nie stawi Mocarstwom żadnej rekojmi przeciw ponowieniu się pokuszeń rewolucyi, ktore już niejednokrotnie były czynione;

«Zważywszy, że tego rodzaju zamachy są jawnem naruszeniem traktatu 3 Maja, (21 Kwietnia) 1815, jako też i artykułu II Statutu Konstytucyjnego wolnego miasta Krakowa z d. 30 Maja 1833;

«Zważywszy że przytoczone wyżej, do Krakowa odnoszące się postanowienia, umówione między trzema Mocarstwami, były powtórzone w artykułach 6, 7, 8, 9 i 10 aktu ogólnego kongressu Wiedeńskiego, z d. 9 Czerwca 1815 roku, dla tego jedynie, ażeby zawrzeć w tym akcie rozmaite wypadki, układów poszczególnych, zapadłych między Gabinetami:

«Zważywszy, że trzy Dwory, zmieniając dziś we względzie Krakowa porządek rzeczy, który były między sobą z własnego popędu uchwaliły w roku 1815, wracają jedynie w użycie niezaprzeczonego prawa;

«Biorąc wreszcie na dojrzałą uwagę pilną potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa ich Państw, tak często narażane przez wolne miasto Krakow, trzy Dwory Austryacki, Pruski i Rossyjski umówiły się między sobą o postanowienia następujące;

1.) Trzy Dwory pomienione: Austryacki, Pruski i Rossyjski, odwołują artykuły stosujące się do miasta wolnego Krakowa w traktatach niegdyś zawartych: jednym między N. Cesarzem Austryackim i N. Cesarzem Wszech Rossyj, drugim, między N. Cesarzem WW. Rossyj i Królem Jmcią Pruskim, podpisanym 3 Maja (21 Kwietnia) 1815 roku, tudzież traktatem dodatkowym tejże daty między Austryą, Prussami i Rossyą.

2.) W skutek tego postanowienia miasto Krakow i jego okręg będą powrócone Austryi dla przyłączenia go do Monarchii Austryackiej i posiadania przez Jego Cesarsko-Królewską Apostolską Mość, jak je posiadała przed rokiem 1809.

Podpisano: Castiglione.

Krakow,
16 Listopada 1846.

— *Gazeta Krakewska* z d. 17 Listopada ogłasza Manifest i Proklamacyą powyższą i dodaje: «Obrzęd wcielenia miasta Krakowa i jego okręgu do Monarchii Austryackiej, odbył się w sposób następujący. O godzinie 9 rano wszystkie władze cywilne i wojskowe, zebrały się w gmachu zajmowanym przez Senat. Niezwłocznie potem przybył hrabia Deym, szambelan i komisarz Dworu J. C. K. Apostolskiej Mości, ze szwadronem jazdy, i był przyjęty u wejścia przez Senatorów Hoszowskiego i Majewskiego tudzież przez P. Feldmarszałka-Lejtnanta hrabię de Castiglione wodza Naczelnego wojsk i przez P. Księdzarskiego, Dyrektora Rady Administracyjnej.

«Hrabia de Castiglione niezwłocznie odczytał w językach niemieckim i polskim Manifest, wyjaśniający w imieniu trzech Mocarstw Opiekuńczych pobudki, niedozwalające utrzymania nadal niepodległości miasta Krakowa, i przedstawił wszystkim władzom cywilnym i wojskowym hrabię Deym, jako komisarza Dworu Cesarsko-Krolewskiego dodając, że ten urzędnik obwieści im wolą J. C. K. Apost. Mości. Następnie miało miejsce odczytanie w dwóch językach Uniwersału Cesarskiego i kamisarz oznajmił wszystkim władzom, że odtąd wszystkie akta Rządowe będą wydawane w imieniu N. Cesarza Jmci Austryackiego. Komisarze obwodowi jednoczasowie i urzędowie ogłosili w całym territorium Krakowskim Uniwersał o wcieleniu i grom 21 wystrzałów działowych oznajmił mieszkańcóm miasta Krakowa dopełnienie tego uroczystego aktu. Komisarz Dworo, w orszaku wszystkich władz cywilnych i wojskowych, udał się uroczyście, i pośród okrzyków ludu, do Kościoła archipresbyterialnego N. Maryi Panny, dla wysłuchania tam służby Bożej.

«Od godziny wpół do 9 rano cała załoga w paradzie uszykowana była na głównym placu miasta. Po nabożeństwie Cesarsko-Królewski komisarz i Feldmarszałek-lejtnant hrabia Castiglione, odbyli przegląd wojsk. Tegoż dnia był obiad u hrabi Castiglione gdzie wnoszono toasty za zdrowie i szczęśliwe panowanie N. Cesarza i Króla i N. Jego Rodziny. Wieczorem miasto było oświetlone.»

ANGLIJA. *Londyn, 17 Listopada.* Dublińskie gazety donoszą, że z powodu panującej nędzy składka na rzecz P. O'Connell w tym roku nie będzie przyjmowana.

— Podług gazety *Sun*, najwyższa Rada Artyleryi zabroniła użycia w armii angielskiej nowowynalezionego prochu z bawełny.

Gazety Manchesterskie wymieniają liczne przypadki zdarzone z powodu prób odbywanych z tą nową substancyą. W wielu razach bawełna strzelnicza rozsadziła broń, która nią była nabita. Dowiedzioną jest rzeczą, że powłoka naprzykład perkalowa lub płócienna nieodejmuje jej własności wybuchania, a od ognia zapala się nawet w znacznej odległości.

Londyn, 20 Listopada. Z powodu przyłączenia Krakowa do Austryi gazeta *Times* zawiera nader jadowity arty-

kuł, który przypisują powszechnie lordowi Palmerston. *Standard* odpowiada na to pismo twierdząc, że Minister, który w roku 1830 tak jawnie zgwałcił traktat 1815 roku uznając niezależność Belgii od Hollandyi, niema już prawa przemawiać w imię tego samego traktatu, i że wszystkie deklamacye jego w tym przdmiocie, są tylko ubocznem usiłowaniem zemszczenia się na Francyi, przez porożnienie jej z Mocarstwami niegdyś opiekuńczemi Krakowa.

— Lord John Russell, Pierwszy Minister, znowu obrany został Rektorem Uniwersytetu Glasgowskiego; spółzawodnikiem jego był znany poeta William Wordsworth.

PORTUGALIJA. *Lizbona*, *11 Listopada*. Dotąd nic nowego nie zaszło w położeniu rzeczy. Macocha Królowej, Cesarzowa wdowa Brezylska, Xiężna de Bragance, zabrała się w tych dniach na okręt *Duke ef Cornwallis* i odpłynęła do Anglii. — Costa Cabral został mianowany Posłem w Madrycie, a baron Renduffe w Rio-Janeiro.

FRANCYA. *Paryż*, *18 Listopada*. Summy, przeznaczone przez Hrabię de Chambord (*) na rzecz ubogich Paryskich, rozdane zostały pomiędzy proboszczów stolicy, dla użycia według myśli wspaniałego dawcy.

— Składka na ludność po prowincyach, która poniosła szkody od powodzi z wylewu rzek, wynosi już przeszło 620,000 franków.

— Dzisiejszy Monitor zawiera Ustawę Królewską urządzającą policyą dróg żelaznych.

— Donoszą z Marsylii, że tam przybędzie w tych dniach dla przepędzenia zimy Xiężna Ludwika Pruska.

Paryż, *20 Listopada*. Infant Don Enrique, brat Króla Hiszpańskiego przybył do Paryża.

— Rząd zabronił hrabi de Larochejacquelein urządzenia loteryi od 11,000,000 franków, na rzecz poszkodowanych ostatniemi powodziami.

— Wszystkie gazety zajęte są polemiką we względzie przyłączenia Krakowa do Cesarstwa Austryackiego.

— Piszą z Tulonu, iż Bey Tunisu zrzekł się zamiaru podróży do Anglii, gdy się dowiedział iż będzie tam przedstawiony Królowej przez Posła Porty Ottomańskiej.

— Z całej Algeryi dochodzą smutne wiadomości o powodziach sprawionych przez wylewy rzek.

HISZPANIJA. *Madryt*, *13 Listopada*. Wyrokiem Królewskim z d. 11 b. m. wybory kortezów rozkazano zacząć 6 a ukończyć 8 Grudnia — Innym wyrokiem monopolium soli które dotąd zostawało w ręku P. Salamanca, sławnego ze swych bogactw bankiera, zabrane zostaje do Rządu — Rozeszła się wiadomość, że okręty Angielskie z bronią i zapasami wojennemi przybyły na brzegi Hiszpanii. Rząd nasz wprawdzie nie lęka się powstania, ale to dowodzi, że Anglija ma zamiar popierać zamachy rokoszan Hiszpańskich.

(*) Urzędowy tytuł Xięcia de Bordeaux, Pretendenta do Tronu Francuzkiego.

AUSTRYA. *Wiedeń*, *21 Listopada*. Obrzęd ślubu hrabi de Chambord, (Xięcia de Bordeaux) z Xiężniczką Maryą Teresą Beatrix d'Este, Arcyxiężniczką Austryacką, odbył się 16 b. m. w Brück, dokąd zjechali JJ. CC. WW. Arcyxiążęta Ferdynand, Maxymiljan i Ferdynand-Karol d'Este.

W tych dniach znaczniejsi bankierowie stawili się u Ministra Skarbu barona von Kübeck, przekładając mu swoje obawy z powodu nagłego zniżenia się wszystkich fondów i akcyj na Giełdzie. Bankierowie przypisywali to zniesieniu Rplitej Krakowskiej i wyrazili wątpliwość, azali z tej przyczyny nie będzie naruszony pokój Europejski. Minister ich upewnił że wcielenie Krakowa posłuży owszem do utrwalenia pokoju i dla większego uspokojenia pożyczył jednemu z bankierów miljon florenów.

(Ostatnia poczta zagraniczna nie przybyła.)

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)

KURS WEXLOWY, PIENIĘŻNY I AKCYOWY.

Petersburg, *29 Października*.

Za rubel srebrny:

Na Londyn.	na 3 m.	38⅞, ¾, ⅝	pens.
— Amsterdam.	———	196, 195	cens.
— Hamburg.	———	35, 34⅞	szel.
— Paryż.	———	414, 413	cent.

OD WYDAWCY.

Tygodnik Petersburski będzie wychodził i w roku przyszłym 1847 według dotychczasowego układu i bez zmiany w cenie prenumeracyjnej.

Pozwala się drukować. St.-Petersburg, 21 Listopada 1846 roku. *Ignacy Iwanowski*, *Cenzor.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.